

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Nicolaev Ghenadie,
Judecători - Timofti Vladimir, Guzun Ion, Covalenco Elena, Diaconu Iurie,
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costăș Valentina și de către administratorul procesului de insolvență, Odagiu Mariana în numele părții vătămate CP „Izvorul Mariei”, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2015, în cauza penală privind-o pe

Bortă Ecaterina Nicolae, născută la 19 februarie 1950, în or. Telenești, domiciliată în r-nul Ungheni, s. Chirileni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 04.10.2012– 19.09.2013 (prima instanță);
2. 03.10.2013 – 29.01.2014 (instanța de apel);
3. 18.06.2014– 12.08.2014 (instanța de recurs ordinar);
4. 03.09.2014 – 21.10.2015 (instanța de apel);
5. 29.01.2016 – 24.05.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2013, Bortă Ecaterina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la data de 15.12.2009, între SRL „Liversina” reprezentată de Bortă Ecaterina și CP „Izvorul Mariei”, reprezentată de administratorul Vorobiov Victor, a fost încheiat un contract de acordare a serviciilor de păstrare a grâului alimentară nr.12-p. Astfel, reieșind din prevederile și condițiile contractului menționat, SRL „Liversina” reprezentată de Bortă Ecaterina s-a obligat și și-a asumat responsabilitatea ca să păstreze în depozitele de care dispune, contra plată, grâul alimentară în cantitate totală de 1019,860 t., care i-au fost livrate de către CP „Izvorul Mariei”.

Ca administrator SRL „Liversina”, Bortă Ecaterina, fără de a ține cont de prevederile contractului încheiat între întreprinderea pe care o conduce și CP „Izvorul Mariei”, inclusiv și de prevederile pct. 2.2., potrivit cărora și-a asumat responsabilitatea ca cu 5 zile înainte să anunțe despre eventuala stocare sau eliberare a grâului, în perioada de timp menționată, a însușit ilegal din cantitatea totală de grâu încredințat de către CP „Izvorul Mariei” în administrarea acesteia 969,86 tone de grâu, pe care le-a realizat în aceiași perioadă de timp după buna sa apreciere, însușind totodată și sumele de bani câștigate în urma realizărilor efectuate.

La fel, prin sentință (f.d. 193, vol. II) s-a stabilit că *„în această ordine de idei, conducându-se chiar de datele contabile ale SRL „Liversina”, privind datoriile de 550,231 tone de grâu, acestea constituie suma de 1293042,85 lei, ceia ce constituie proporții deosebit de mari”*.

Acțiunile inculpatei Bortă Ecaterina, au fost calificate de către prima instanță în baza art. 191 alin. (5) - delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1. Avocatul Snegur Anatolii în numele inculpatei Bortă Ecaterina, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata să fie achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, invocând că:

- prima instanță analizând probele, incorect a stabilit circumstanțele cauzei, în consecință greșit a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 191 alin. (5) Cod penal;

- nejustificat instanța nu a luat în considerație că toate relațiile asupra grâului, cad sub incidența raporturilor civile;

- în acțiunile inculpatei nu sunt întrunite semnele calificative a delapidării averii străine.

3.2. Avocatul Cojocari Victor în numele inculpatei Bortă Ecaterina, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpata să fie achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, invocând că:

- circumstanțele cauzei nu au fost elucidate pe deplin, iar concluziile primei instanțe contravin situații reale pe caz;

- la baza condamnării inculpatei Bortă Ecaterina, de către prima instanță au fost puse probe care au fost cercetate într-un mod unilateral în defavoarea inculpatei, iar la baza admisibilității probelor nu a fost pusă relevanța, concludența și utilitatea acestora;

- la examinarea cauzei, prima instanță a ignorat intenționat declarațiile martorilor oculari, care nu erau cointeresați, punând în baza sentinței numai

declarațiile persoanelor cointeresate, mărturiile cărora nu sunt obiective și nu se confirmă prin alte probe ale cauzei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2014, apelurile declarate au fost admise, sentința a fost casată și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bortă Ecaterina a fost achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costaș Valentina și reprezentantul părții vătămate „Izvorul Mariei”, Vorobiov Victor, care invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței fără modificări.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 august 2014, recursurile ordinare declarate au fost admise, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2014 și dispusă rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2015, au fost admise apelurile declarate de avocații Snegur Anatolii și avocatul Cojocari Victor în numele inculpatei Bortă Ecaterina, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Bortă Ecaterina a fost achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

8. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat netemeinicia concluziei primei instanțe privind condamnarea lui Bortă Ecaterina în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, deoarece la adoptarea soluției, prima instanță a dat o apreciere unilaterală a aspectelor de fapt a cauzei, ignorînd totalmente întregul ansamblu de probe, ce denotă cu certitudine lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, în acțiunile lui Bortă Ecaterina.

Instanța de apel a reținut că prima instanță a judecat unilateral și superficial cauza, în lipsa unei cercetări obiective a probelor, cu aprecierea eronată a împrejurărilor de fapt, iar ca rezultat a constatat greșit aspectele de drept, ce au dus la emiterea pe caz a unei soluții neîntemeiate și eronate.

Instanța de apel a reluat cercetarea judecătorească pe caz, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și a dispus audierea nemijlocită în ședința instanței de apel a:

- reprezentantului părții vătămate Vorobiov Victor, care fiind audiat în cadrul ședinței instanței de apel a declarat că susține declarațiile date în cadrul ședinței primei instanțe, conținute la (f.d.37-41, vol. II). Suplimentar a menționat că tranzacția de împăcare a fost încheiată pentru deblocarea conturilor bancare, atât la SRL „Liversina”, cât și la SRL „Cesamol Lux”, ca să activeze și să plătească datoriile

față de stat. Ea a fost încheiată conform hotărârii Judecătoriai Economice nr.2e-11960 și 11961/10, unde în afară de grâu, care a fost transmis la păstrare la moment, SRL „Liversina” avea datorie pentru acordarea serviciilor de către CP „Izvorul Mariei” circa 91000 lei și taxa de stat aproximativ de 28000 lei și SRL „Cesamol Lux”, 630000 lei, necunoscând valoarea taxei de stat. Dar totodată, în tranzacție a fost indicat că SRL „Liversina”, recunoaște datoria de peste 700 tone grâu, date la păstrare și dispărute din depozitul SRL „Liversina”, încheiat conform contractului nr. 12 din 15.12.2009. Adresarea către organele de drept a fost cu întârziere, fiindcă Bortă Ecaterina de mai multe ori a promis întoarcerea datoriei și nu s-a ținut de cuvânt. Dar a inițiat procedura de insolvență și de aceea a hotărât să scrie cerere la organele de drept, la data de 13.03.2012. Amenințări din partea sa către Bortă Ecaterina nu au fost. Tranzacția de împăcare a fost studiată de către Bortă Ecaterina și peste câteva zile ea și directorul Bortă Marian, care era feciorul ei, au semnat-o. Ea a avut timp să o studieze sau să o modifice, dar nu a făcut acest lucru. A mai declarat că despre dispariția grâului a aflat de la Țurcanu Vladimir la data de 02.02.2010. S-a întâlnit cu Bortă Ecaterina și a rugat-o să vină să-i spună că a vândut grâul din rezerva de stat, dat la păstrare. Atunci a format o comisie, care s-a deplasat la fața locului pe data de 04.02.2010, unde în rezultatul lucrărilor s-a întocmit actul, în care este indicat că în depozitul din satul Chirileni din cantitatea de peste 1.000 tone au rămas circa 45-50 tone de grâu. A mai declarat că din contractul încheiat dintre SRL „Liversina” și CP „Izvorul Mariei”, este clar stipulat că grâul este dat la păstrare conform facturii nr. 264129 din 15.12.2009 și se obligă conform contractului să-l i-a la păstrare, iar CP „Izvorul Mariei” să-i achite câte 6 lei lunar, pentru fiecare tonă. În contractul de fidejusiune încheiat atunci, Bortă Ecaterina răspundea personal de păstrare și furt. A mai declarat că dânsul nu are nici un document prin care să confirme ca a împrumutat grâul, dânsul nu a împrumutat grâul lui Bortă Ecaterina. Conform contractului încheiat la 15.12.2009, termenul este de 1 an, iar la data de 05.02.2010 s-a depistat că grâul nu era, dacă Bortă Ecaterina îi dădea nota de plată pentru grâul care se păstra în depozit, dânsul îi achita serviciul, în perioada lunii septembrie nu a achitat, deoarece perioada de depozitare a început conform contractului de pe data de 15.12.2009. Referitor la întrebarea transmiterii grâului s-a ocupat Țurcanu Vladimir. Conform actului de ceseonare a creanțelor, SRL „Liversina” s-a obligat să întoarcă, să preia toate datoriile față de CP „Izvorul Mariei”, dar nu au nici o legătură cu grâul dat la păstrare. Conform facturii nr. 28-4129 din 15.12.2009, s-a creat datoria de peste 1000 tone, pe care Bortă Ecaterina o recunoaște, aplicând semnătura și ștampila, care este anexată la materialele cauzei. A mai declarat că nu-și amintește dacă a existat vreun contract între „Cesamol Lux” și CP „Izvorul Mariei” referitor la 500 tone de grâu. La fel, a mai declarat că nu cunoaște dacă cantitatea a fost restituită, deoarece contabilitatea duce evidența conform documentelor oficiale. „Cesamol Lux” conform hotărârii Judecătoriai

Economice, aceasta este în datorie pînă în prezent. Țurcanu Vladimir este responsabil doar de transportarea grîului la păstrare, dacă a fost dat grîul la păstrare sau împrumut, el nu putea cunoaște, deoarece nu ține de competența ultimului. Destinația transiterii grîului la păstrare a fost de competența a doi directori, Vorobiov Victor și Bortă Ecaterina, a căror obligații se confirmă conform contractului din 15.12.2009. Fiind date pronunțării (f.d.258-259, vol.II) la solicitarea avocatului Cojocari Victor, dînsul a declarat că nu poate spune dacă au fost aceste facturi numite, citite mai sus, incluse în factura de păstrare, în afară de 35 tone/150kg, nu au fost introduse, deoarece această cantitate nu a fost recunoscută de către Bortă Ecaterina.

Suplimentar în ședința instanței de apel din 16.02.2015, reprezentantul părții vătămate, Vorobiov Victor, a declarat că Bortă Ecaterina nu a vorbit cu el despre grîul dispărut, ei au constatat faptul dat. În anul 2010 nu a primit grîu din partea lui Bortă Ecaterina, grîu s-a primit, dar nu are facturi să spună cu precizie. În tranzacția de împăcare a indicat 700 tone, dar nu 1000 tone, deoarece 300 tone erau întoarse deja de la păstrare. Tranzacția de împăcare a avut loc la 14.01.2011. Cerere la poliție a depus-o la 13.03.2012. Bortă Ecaterina i-a restituit 380 tone. În cerere este indicată cantitatea restituită și cantitatea rămasă datorie SRL „Liversina”, după cîte își amintește era în jur de 630 mii lei datorie și „Cesamol Lux” în jur de 92 mii lei datorie. Nu-și amintește la ce dată SRL „Liversina” a preluat datoria de la „Cesamol Lux” și în ce sumă, dar aceasta a fost în anul 2011. Trebuia să fie efectuat actul de verificare a datoriilor făcute în timpul anilor. Soldul datoriilor la 31.12.2011 - 191748 lei, în anul 2012 este aceeași sumă, acestea sunt datoriile care sunt la curent și nu au legătură cu grîul. La data de 14.01.2011, datoriile la „Cesamol Lux” erau în sumă de 630000 lei și SRL „Liversina” – 91000 lei. Nu ține minte dacă firma „Țimplarul” are datorii către SRL „Liversina”. Conform tranzacției de împăcare și a hotărîrilor economice, i-au fost transmise 374 hectare de pămînt. Pentru achitarea la datoriile de 630000 lei și 91000 lei, conform hotărîrilor economice i-au fost transmise 354 hectare de pămînt. La data de 27.12.2010, a fost încheiat contractul de arendă între SRL „Liversina”, „Cesamol Lux” și CP „Izvorul Mariei”, la care SRL „Liversina” a preluat datoriile de la „Cesamol Lux” și i-a arendat lui CP „Izvorul Mariei” conform contractului - 354 hectare, din care SRL „Liversina” trebuia să le prelucreze și să strîngă roada care era prevăzută în contractul de arendă, dar SRL „Liversina” nu și-a îndeplinit obligațiunile la care CP „Izvorul Mariei” a prelucrat suprafața, a semănat-o și a cheltuit în plus 400.000 lei și la sfîrșitul anului, SRL „Liversina” a rămas datoare cu 191748 lei și 18 bani. A mai precizat că modalitatea achitării este înscrisă în actul de verificare. Conform contractului de arendă a terenului, SRL „Liversina” nu a acoperit datoriile. Toate datoriile au fost verificate conform actului de verificare. Nu s-a prelungit arenda, deoarece Bortă Ecaterina nu a dorit, a propus lui SRL „Liversina” să încheie un nou contract de

subarendă, pentru ca să achite la moment toate datoriile, însă SRL „Liversina” a refuzat. A mai declarat că în prima instanță a venit cu aceeași propunere, dar Bortă Ecaterina a refuzat, și inclusiv datoriile grâului de la păstrare. Tranzacția de împăcare cu grâul la păstrare nu avea nimic comun. Conform contractului pentru punerea la păstrare grâu, SRL „Liversina” trebuia să achite 705 tone de grâu și 191000 lei, conform actului de verificare din 2012. Nu are legătură suma de 191000 lei, cu darea în arendă a terenului 354 hectare și cu grâul dat la păstrare. Au mai fost efectuate lucrări agricole, la care au fost date pentru achitare, nu poate spune cantitatea de rapiță colectată, ea a fost colectată de către SRL „Liversina”, cantitatea nu o poate spune, fapt pentru care trebuie verificat. Aceasta nu are legătură cu grâul conform tranzacției de împăcare. A mai precizat că nu ține minte ce cantitate de grâu a fost primit în anul 2011 de la SRL „Liversina”. A mai declarat că conform facturii de la (f.d.98, vol. I) dacă este indicat înseamnă că a fost primit de la păstrare grâu, dacă este menționat că a fost primit grâu alimentară, înseamnă că a fost primit grâu alimentară, nu ține minte cât grâu a fost cultivat, deoarece dânsul era administrator, la fel nu ține minte care a fost roada de grâu la hectar obținută de CP „Izvorul Mariei”, a mai precizat că dânsul nu s-a ocupat cu grâul, neaducându-și aminte ce cantitate de grâu a fost cultivat de pe 157 hectare, roada obținută de pe 157 hectare au fost incluse la datoriile conform actului de verificare. A mai declarat că nu cunoaște cât porumb s-a recoltat de pe 82 hectare, sfecla de zahăr a fost recoltată de către SRL „Liversina”, suma de bani care a fost dată pe sfecla de zahăr la fabrica din or. Glodeni în contul CP „Izvorul Mariei” s-a luat la evidență și astfel s-au micșorat datoriile conform tranzacției de împăcare. În actul de verificare de la (f.d.24, vol. I), actul de verificare se face între contabilități, CP „Izvorul Mariei” și SRL „Liversina” verifică facturile primite, unde sunt anexate, verificate și semnate, a mai menționat că actul de verificare este semnat de către contabilitate și de către el. La moment SRL „Liversina” este datoare cu 191000 lei, conform actului de verificare din 2011 și 705 tone de grâu, valoarea grâului la moment este aproximativ de 2 lei 75 bani. La momentul când a depus cererea, valoarea grâului constituia 2,05 lei. CP „Izvorul Mariei” a încheiat contract de păstrare a grâului, dreptul de a elibera grâul din rezerva de stat aparține Guvernului, dânsul nu a putut să împrumute grâu fără acordul Guvernului, controlul verificării grâului la păstrare se făcea de 3-4 ori pe an, fără ca el să fie înștiințat de către Comisia Rezervei de Stat.

În ședința instanței de apel din 11.05.2015, reprezentantul părții vătămate, Vorobiov Victor, a mai declarat că careva permis de a fi vândut grâul de către Bortă Ecaterina, nu a fost. Grâul de la rezerva de stat a fost primit conform actului de primire la păstrare. Conform contractului între Agenția Rezervei de Stat și CP „Izvorul Mariei”, dacă se întâmpla ceva cu cantitatea de grâu, CP „Izvorul Mariei” avea dreptul de a transmite grâul pentru prelucrare. În urma transmiterii peste 1000 tone de grâu, cantitatea rămasă la depozitul Medeleni, circa 700 tone, au fost

prelucrate conform regulilor de păstrare, nu era necesar de a coordona cu Agenția când și cum trebuia prelucrat grâul. Necesitatea de a transmite 533 tone de grâu direct la depozit, conform contractului încheiat pentru a nu avea cheltuieli suplimentare și pentru a nu se molipsi de la recolta cea veche. În anul 2010, trebuia grâul de la păstrare să fie eliberat altor agenți economici, conform Hotărîrii Guvernului nu era necesar acordul Agenției pentru transmiterea cantității de 533 tone de grâu. A mai concretizat că Bortă Ecaterina știa că grâul este din rezerva de stat. A mai declarat că la moment când a dat în judecată SRL „Liversina”, obligațiunea CP „Izvorul Mariei”, față de rezerva de stat a fost stinsă prin cumpărarea de către CP „Izvorul Mariei” a 1000 tone de grâu, de la agentul economic SRL „Cedonia”, prin luarea a 3 milioane credit, care pînă în prezent CP „Izvorul Mariei” este datoare față de Bancă. Dacă CP „Izvorul Mariei” nu se achita conform Hotărîrii Guvernului, atunci datoria era de 1200 tone față de SA „Franzețuța”. A mai declarat că a achitat benevol datoria conform Hotărîrii Guvernului, dacă la moment nu era grâul era pedepsit conform legii;

- martorul Bortă Marian, fiind audiat în ședința instanței de apel a declarat că susține declarațiile date anterior pe caz, conținute la fila dosarului (260 - 262 vol. II) și suplimentar a menționat că Bortă Ecaterina este mama sa. A declarat că pentru datoria care o are SRL „Cesamol Lux” către CP „Izvorul Mariei”, nu cunoaște precis suma, a fost luată sfecla de zahăr care aparținea lui SRL „Cesamol Lux” și a fost comercializată, și au fost date 200 și ceva mii lei, a mai rămas 400.000 lei datorie, a SRL „Cesamol Lux” față de CP „Izvorul Mariei”. A fost făcut un act de predare a datoriilor către SRL „Liversina” și SRL „Cesamol Lux” a rămas fără restanță, ele au fost transmise către SRL „Liversina”, cunoaște aceste momente deoarece lucra în calitate de director la „Cesamol Lux”. Au fost luate 1000 și ceva tone de grâu împrumut. Datoria a fost parțial stinsă, au fost luate 300 și ceva tone de grâu, rămase 600 și ceva tone de grâu, a fost încheiat contract de subarendă a grâului cu suprafața de 374 ha între SRL „Liversina” și CP „Izvorul Mariei”, care au fost însemnătate de către SRL „Liversina” la momentul transmiterii, rapiță – 50 ha, și 100 și ceva ha de grâu în scopul achitării datoriilor. A fost înregistrat contractul la primărie pe o perioadă de 1 an de zile. SRL „Liversina” a semănat, prelucrat terenul, 374 ha erau luate în arendă de la populație de către SRL „Liversina”, de la persoane fizice. Aceste terenuri au fost luate și achitate cu producție cum se înțelegea cu persoanele. SRL „Liversina” și SRL „Cesamol Lux” nu datorează nimic CP „Izvorul Mariei”. A mai declarat că nu a fost chemat să dea declarații la urmărirea penală sau în prima instanță. Nu cunoștea de ce este învinuită Bortă Ecaterina, a aflat de dosarul penal în ziua când a fost pronunțată sentința. Sfecla de zahăr transmisă nu are nici o legătură cu grâul de la SRL „Cesamol Lux” și SRL „Liversina” către CP „Izvorul Mariei”. A fost luată o parte de grâu de către Vorobiov Victor aproximativ 340 tone, au rămas 600 tone de grâu, în schimbul acestor tone s-au dat în subarendă 374 ha de

teren, terenul care a fost dat a stins datoria de grâu. A mai declarat că nu a participat la tranzacția de împăcare, consideră că s-au stins datoriile SRL „Cesamol Lux”, nu are datorii, iar SRL „Liversina” are. Nu ține minte dacă a făcut cunoștință cu tranzacția de împăcare și nu-și amintește dacă a depus semnătura în tranzacția de împăcare, a menționat că a văzut documentele referitoare la această tranzacție de subarendă a 374 ha de pământ. Suplimentar a mai declarat că nu a făcut cunoștință cu contractul de dare în subarendă a terenurilor. În baza contractelor de dare în subarendă consideră că a fost stinsă datoria. SRL „Liversina” nu i-a dat grâu pentru vânzare, grâul a fost dat la împrumut, conform facturilor lor nu a fost dat la păstrare, nu cunoște de ce Vorobiov Victor consideră că grâul trebuie să fie restituit;

- inculpata Bortă Ecaterina fiind audiată în instanța de apel, a susținut declarațiile date în cadrul ședinței primei instanțe, conținute la (f.d. 14-19. vol. II). Suplimentar a declarat că toate lucrurile s-au început de la SRL „Tîmplarul”, a cărui conducător era Vorobiov Victor și datora lui SRL „Liversina” - 226146 lei, fapt confirmat de actul de verificare de către SRL „Tîmplarul”, și SRL „Liversina” și de contabilă. În vara anului 2009, SRL „Liversina” pe care o conducea, cât și SRL „Cesamol Lux” condus de fiul său, aveau probleme financiare legate de restituirea creditelor. Pentru ameliorarea situației financiare, în discuții cu Vorobiov Victor a solicitat întoarcerea datoriei, care SRL „Tîmplarul” era datoare lui SRL „Liversina”. Vorobiov Victor la timp a recunoscut datoria și nu a negat restituirea sumei, dar a spus că nu are bani la moment și se poate achita cu grâu. Totodată, dînsa împreună cu Bortă Marian, a discutat cu Vorobiov Victor că atît SRL „Liversina”, cât și SRL „Cesamol Lux”, se află în prag de faliment și dacă nu achitau creditele, erau puse ambele case în gaj, banca le lua în contul datoriilor toate bunurile pe care le aveau la moment. În discuție a întrebat dacă Vorobiov Victor i-ar putea acorda un împrumut comercial de grâu, pe care ulterior ei îl vor putea achita din roada viitoare sau îl vor restitui prin achitare cu bani. În urma tratativelor avute cu Vorobiov Victor, a fost de acord să-i ajute și au convenit la următoarele prețuri pentru kilogramul de grâu - 2,40 lei. În vara anului 2009, Vorobiov Victor conform înțelegerii avute, a îndreptat direct din cîmpurile de la Petrești, unde erau pămînturile lui CP „Izvorul Mariei”, o cantitate de 500 și ceva tone recoltate la moment, care mai apoi erau vîndute la diferiți agenți economici și stinse careva datorii care le avea SRL „Liversina”, cu grâul care a fost primit în baza facturilor expuse în (f. d. 78-166, vol. II). La fel, conform înțelegerii avute între ea, Vorobiov Victor și Bortă Marian, la sfîrșitul lunii octombrie 2009, SRL „Cesamol Lux” a vîndut direct de la depozitul ce aparținea CP „Izvorul Mariei”, aproape 500 tone de grâu. Au fost achitate creditele bancare ce le avea SRL „Cesamol Lux”. CP „Izvorul Mariei” a transmis cantitatea grâului prin 4 facturi: 854.541, 854.543, 854.544, 854.551, facturi prezentate în original în instanța de apel. În luna decembrie 2009, Vorobiov Victor în discuția purtată cu ea, Bortă Ecaterina, i-a comunicat că grâul dat ca împrumut lui SRL

„Cesamol Lux” și grâul în cantitate de 500 tone vândut CP „Izvorul Mariei” pentru necesitățile sale, este grâu din rezerva de stat. Datorită acestui fapt CP „Izvorul Mariei”, fondator Vorobiov Victor, are probleme, deoarece el nu a fost în drept să elibereze și să vândă grâul, fără acordul Agenției de Stat, iar pentru a motiva lipsa cantității de grâu de la depozitul din Medeleni, este necesar de întocmit un contract, prin care CP „Izvorul Mariei” ar demonstra că grâul care lipsește, a fost transmis pentru păstrare la depozitul Chereleni la SRL „Liversina”. Vorobiov Victor a convins-o să încheie un contract unic, deoarece SRL „Cesamol Lux” nu dispunea de depozit. Din motiv că Vorobiov Victor prin împrumutul acordat lui SRL „Liversina” și SRL „Cesamol Lux” a intervenit ca un salvator, ea fără careva dubii la urmările care ar fi putut apărea ulterior, nu a specificat ce cantitate de grâu, din ce loc a fost primit și de care agenți economici și a semnat acest contract de depozit, cât și factura cu numărul 264129, în care era specificat că SRL „Liversina” a primit la păstrare cantitatea de grâu de 1019 tone 860 kg de grâu, din data de 15 decembrie 2009. Atunci, Vorobiov Victor i-a garantat că acest contract are efectul de a demonstra unde este grâul, iar după întoarcerea grâului, acest contract va fi nimicit. Din roada anului 2010, SRL „Liversina” din datoria care era de 1019 tone, 860 kg de grâu, a întors către CP „Izvorul Mariei”, 348 tone 150 kg de grâu, efectuată prin factura de expediție. Datoria rămasă era de 617 tone 610 kg de grâu, în vara anului 2010, grâul a fost întors prin facturile de la fila dosarului (32-67 vol. I). În perioada anului 2010, alte achitări decât 348 tone, nici SRL „Liversina”, nici SRL „Cesamol Lux” cu CP „Izvorul Mariei” nu au fost efectuate. La finele anului 2010, în luna decembrie, Vorobiov Victor a solicitat de la ea întoarcerea datoriei rămase de 617 tone grâu. Nici SRL „Liversina”, nici SRL „Cesamol Lux” nu dispuneau de așa cantitate de grâu și nici de bani în sumă de 1482505 lei. I-a promis lui Vorobiov Victor că în anul 2011 se vor achita, însă Vorobiov Victor a invocat faptul că a trecut deja un an, dar datoria nu a fost stinsă. În scopul restituirii grâului dat ca împrumut în garanția obligațiilor asumate la 27.12.2010, a transmis în subarendă, cu acordul lui Vorobiov Victor la CP „Izvorul Mariei” - 370 hectare de pământ prelucrat și însămânțat cu diferite culturi cerealiere. Toată roada recoltată de pe aceste pământuri era destinată pentru stingerea datoriei lui SRL „Liversina” și SRL „Cesamol Lux”, împrumutului din anul 2009. De către ei au fost efectuate calculele prealabile la roada care trebuia să fie recoltată de pe aceste pământuri și Vorobiov Victor a fost de acord. Adăugător datorită activității între SRL „Liversina”, SRL „Cesamol Lux” și CP „Izvorul Mariei” pe perioada anilor 2010-2011, SRL „Liversina” datora lui CP „Izvorul Mariei” suma de 91571 lei, iar SRL „Cesamol Lux” 630000 lei. Prin tranzacția de împăcare, atât SRL „Liversina” cât și SRL „Cesamol Lux” au recunoscut datoriile față de CP „Izvorul Mariei”, iar la 20.07.2011, printr-un act de preluare a datoriei SRL „Liversina” a primit și a luat la evidență datoria lui SRL „Cesamol Lux”. Până la finele anului 2011, SRL „Liversina” prin diferite metode, prin facturi de prestări

servicii, prin facturi fiscale a micșorat datoria pînă la 191741 lei, fapt confirmat de ambele părți inclusiv și de Vorobiov Victor, prin actul de verificare. Cu referință la contractul de subarendă, CP „Izvorul Mariei” a primit 370 hectare cu bonitate medie de 70%, pe un termen de un an. În anexa 2 la contractul de subarendă, a fost specificat numărul de hectare, locul amplasării cu denumirea cîmpurilor și starea acestora. Toate terenurile au fost prelucrate dintre care: 50 hectare rapiță, semănat de toamna 2010 și 137 hectare semănat cu grîu de toamnă. I-a fost pusă condiția ca 73 hectare să fie prelucrate pentru a semăna sfeclă de zahăr, în jur de 90 hectare după dorința lor.

Inculpata Bortă Ecaterina, fiind audiată în ședința instanței de apel din 11.05.2015, a mai declarat că în anul 2011 din recolta de pe 50 hectare cu rapiță au fost recoltate și transmise către CP „Izvorul Mariei”, 40 tone 650 kg rapiță, cantitatea de rapiță a fost vîndută de Vorobiov Victor la prețul de 7,173 lei pentru kg, în valoare totală de 291550 lei. Conform înțelegerii între Vorobiov Victor și ea, suma de 291550 lei a fost transformată în grîu, la prețul convenit de 2,40 lei kg, iar cantitatea primită de 121479 kg grîu, prin factura EC 192540 expusă pe fila dosarului (98 vol. 1), a fost recepționat ca grîu de la păstrare personală de Vorobiov Victor, care a îndeplinit factura numită, a semnat-o personal și a aplicat ștampila CP „Izvorul Mariei”, astfel datoria restantă de 671,710 tone de grîu, la 07.07.2011 s-a micșorat cu 121479 kg de grîu și a constituit 550,231 tone de grîu. Dacă rapița a fost recoltată în prezența reprezentantului SRL „Liversina”, atunci restul producției agricole a fost recoltată și vîndută direct de reprezentanții CP „Izvorul Mariei”, fără participarea reprezentantului SRL „Liversina”. La finele anului 2011, s-au întîlnit cu Vorobiov Victor în vederea efectuării calculelor și verificării rezultatelor obținute din recolta de produse agricole și închiderii datoriilor rămase de 550,231 tone de grîu care valorau 1320555 lei. La efectuarea calculelor, Vorobiov Victor a prezentat un certificat, prin care a confirmat rezultatele obținute de CP „Izvorul Mariei” la recolta de pe terenurile luate în subarendă și conform calculelor lui Vorobiov Victor la acel moment, CP „Izvorul Mariei” a obținut următoarea recoltă: rapiță 40650 kg, grîu de toamna 192069 kg, porumb 140390 kg, sfecla de zahăr 91861 kg. Recolta de porumb în cantitate de 140390 kg a fost vîndută de CP „Izvorul Mariei”, la prețul de 2,18 lei pentru kg și obținută suma de 306051 lei. Recolta de sfeclă de zahăr în cantitate de 91861 kg a fost vîndută de CP „Izvorul Mariei” la prețul de 0,65 lei pentru kg și obținută suma de 59709,65 lei, suma totală din tranzacția dată a constituit 365760 lei, transformînd valoarea porumbului și a sfeclei de zahăr în grîu, vîndute conform înțelegerii și după calculul lui Vorobiov Victor s-a obținut 365760 lei, la preț de 2,40 lei în total 152400 kg de grîu. Astfel, datoria restantă care era de 550231 kg de grîu, s-a micșorat cu 152400 kg de grîu și s-a format datoria restantă în mărime de 397831 kg de grîu. Conform indicilor prezentați de Vorobiov Victor în certificatul expus la (f.d. 113, vol. 1), acesta a recoltat de pe 132 ha cantitatea de grîu de 192,069 tone de

grâu. Diminuând din cantitatea restantă de 397831 kg recoltată de către Vorobiov Victor de pe 132 ha, acesta a indicat cantitatea de 205762 kg de grâu. Văzînd calculele în cauză, Bortă Ecaterina a încercat să-l convingă pe Vorobiov Victor că rezultatele și indicii indicați de el în efectuarea calculelor pentru achitarea și stingerea datoriei nu sunt reale și anume sunt divergențe în cantitatea recoltei obținute și întoarse în contul datoriei, la care Vorobiov Victor nu a fost de acord. Astfel, dînsa efectuînd calculele sale a ajuns la concluzia că indicii introduși de Vorobiov Victor în certificatul despre recolta obținută de pe pămînturile luate în subarendă sunt incorecți, a încercat să-i demonstreze lui Vorobiov Victor prin cifre concrete că datele prezentate de el nu sunt reale și anume:

1) Conform anexei la contractul de subarendă, Vorobiov Victor a primit 157 ha semădate cu grâu, iar în certificat, dînsul indică că grăul a fost recoltat doar de pe 132 ha, de pe care a recoltat cantitatea de 192069 kg. În realitate, conform anexei la contractul de subarendă de la (f. d. 20 vol. I), ea a transmis și Vorobiov Victor a primit în total 157 ha semădate cu grâu, care erau situate separat pe 2-ă cîmpuri a cîte 137 ha pe cîmpul „Observator” și 20 ha de pe cîmpul „Armanul”. Dînsa l-a întrebat pe Vorobiov Victor, de ce nu a indicat recolta de grâu încă de pe 25 ha și mai mult ca atît, de ce a prezentat date incorecte a recoltei de grâu de pe un ha, reieșind din faptul că conform calculelor prezentate de Vorobiov Victor, acesta a recoltat cîte 1,455 tone de grâu de pe ha, pe cînd de către SRL „Liversina” în același an a fost recoltat nu mai puțin de 2 tone la ha.

2) Dînsa a insistat la modificarea rezultatelor recoltei de grâu obținute de pe pămîntul dat în subarendă și anume efectuarea calculelor reieșind din 157 ha, conform anexei contractului și la recolta de 2 tone la 1 ha, dar nu la 1,455 tone pe 1 ha. Conform calculelor efectuate de Bortă Ecaterina, Vorobiov Victor a obținut grâu curat în cantitate de 314 tone.

3) La efectuarea calculelor, Bortă Ecaterina a insistat la următoarele cantitatea restantă de 550,231 tone de grâu, care a rămas neîntoarsă după 07.07.2011, să fie micșorată cu cantitatea de 314 tone de grâu, cantitate care Vorobiov Victor real a recoltat-o de pe 157 ha.

4) La fel, a ridicat întrebarea de ce în certificate, Vorobiov Victor a indicat că a recoltat porumb de pe 82 ha, cînd SRL „Liversina” a semădat și a transmis în subarendă - 90 ha. Dînsa a insistat să calculeze recolta de porumb obținută nu de pe 82 ha, dar de pe 90 ha și conform calculelor dînzei, Vorobiov Victor a obținut nu mai puțin de 154086 kg porumb. Suma obținută de la realizarea acestei cantități de porumb este de 335907 lei, dar nu de 306051 lei, conform calculelor efectuate de Vorobiov Victor. Astfel transformînd suma de 335907 lei, suma obținută de la realizarea porumbului și transformînd-o în grâu la prețul convenit 2,40 lei pentru kg se obține cantitatea de 139,961 tone de grâu.

5) Diminuând din cantitatea restantă de 236,231 tone de grâu, cantitatea de 139,961 tone de grâu, obținem rezultatul de 96,270 tone de grâu, care SRL „Liversina” o datora CP „Izvorul Mariei” după efectuarea calculelor sale din realizarea porumbului recoltat de pe pământul transmis în subarendă.

6) Nu a fost de acord cu cantitatea de 91,861 kg sfeclă de zahăr recoltată de Vorobiov Victor de pe 73 ha. La baza dezacordului său au stat datele prezentate de către Biroul Național de Statistică pe anul 2011 și anume că SRL „Liversina” a recoltat sfecla de zahăr nu mai puțin de 7,195 tone la ha, iar conform datelor prezentate de Vorobiov Victor, dînsul a obținut o recoltă de 1,259 tone la ha. Conform datelor prezentate de ea, Vorobiov Victor a obținut nu mai puțin de 525,235 tone de sfeclă cantitate, care la acel moment valora 341,402 lei, transformînd în grâu această sumă se obține cantitatea de 142,251 tone de grâu.

7) După realizarea porumbului, SRL „Liversina” datora lui CP „Izvorul Mariei” cantitatea de 96,270 tone de grâu, efectuînd calculul matematic și anume diminuînd această cantitate restantă din cantitatea de grâu calculată de ea din transformarea recoltei de sfeclă de zahăr în grâu: $142,251 - 96,280$ se obține cantitatea de 45,981 tone de grâu, care fiind estimată în valoare bănească constituie 110355 lei.

Efectuînd toate aceste calcule matematice, Bortă Ecaterina i-a propus lui Vorobiov Victor:

- Să considere creditul de grâu oferit de CP „Izvorul Mariei” către SRL „Liversina” și SRL „Cesamol Lux” ca fiind achitat.

- Suma de 110355 lei care a obținut-o Vorobiov Victor de pe marginea contractului de transmitere în subarendă a 370 ha, să fie considerată ca recompensa pentru ajutorul acordat de CP „Izvorul Mariei” către SRL „Liversina” și SRL „Cesamol Lux”.

- Datoria SRL „Tîmplarul” către SRL „Liversina” în sumă de 226146,83 lei, să fie considerată ca restituită în contul achitării datoriei SRL „Liversina” către CP „Izvorul Mariei” în sumă de 191748,18 lei.

- Totodată dînsa a solicitat o recipisă de la Vorobiov Victor care ar confirma cele enumerate.

La cele propuse de dînsa, Vorobiov Victor a solicitat un termen pentru analiza celor numite și pentru efectuarea unor calcule. Ulterior, Vorobiov Victor i-a spus că practic este de acord cu ea, însă la moment are niște probleme de sănătate și întîlnirile se amîneau, iar în primăvara anului 2012, dînsa a fost invitată la poliție, la Ungheni, unde i s-a adus la cunoștință că este pornit un dosar penal pe numele ei. A încercat să discute cu Vorobiov Victor invocînd calculele anterioare, dar fără nici-un rezultat. Mai mult ca atît, Vorobiov Victor a solicitat de la ea în schimbul retragerii cererii sale de la poliție, transmiterea în subarendă pe termen de 1 an încă a 200 ha de pământ însămîntate cu grâu. Dînsa a refuzat categoric, deoarece considera ea că cu Vorobiov Victor s-a achitat pe deplin ba chiar și mai mult.

Consideră că nu a comis careva infracțiune, deoarece între SRL „Liversina” și CP „Izvorul Mariei” au fost niște relații economice, iar toate obligațiile sale ca administrator al SRL „Liversina” care s-au format de pe urma acestor relații economice au fost stinse pe deplin.

Aceste circumstanțe, Bortă Ecaterina le-a declarat și la urmărirea penală și în instanța de judecată. Din certificatele care au fost date de Vorobiov Victor sunt sumele la care ea a făcut referire, ele sunt anexate la materialele cauzei, certificatele din contabilitatea CP „Izvorul Mariei”, a încheiat contractul din 15.12.2009, formal, pentru a arăta la rezerva de stat că grâul există. Ea nu a dat indicații contabilei ca grâul primit să fie din numele unei persoane fizice. În condițiile tranzacției de împăcare era inclus grâul luat de la Vorobiov Victor, ca persoană juridică nu ca persoană fizică. Cantitatea de grâu transmisă de la rezerva de stat, acele 702 tone sunt în evidența contabilă prin factura de expediție. Toată suma a fost luată la evidență 488 tone, prin facturi a fost scrisă la SRL „Cesamol Lux” și 529 tone de grâu SRL „Liversina”.

A mai declarat că ea a primit grâu, contractul încheiat între SRL „Liversina” și CP „Izvorul Mariei” nu-l recunoaște, semnătura de pe contract o recunoaște, dar a fost făcut contractul prin înțelegere, nu este de acord cu contractul din motiv că ea a restituit toate datoriile, contractul a fost încheiat pentru a fi prezentat la rezervele de stat. CP „Izvorul Mariei” și SRL „Liversina” nu a avut nimic cu rezervele de stat. Cantitatea de grâu primit conform contractului nu o recunoaște, deoarece grâul de pe masivele CP „Izvorul Mariei” au fost aduse în august-septembrie, sunt arătate datele concrete în facturile de expediție anexate la dosar, iar contractul a fost făcut în luna decembrie. Grâul nu a fost depozitat în baza contractului pentru depozitare. În baza facturilor de expediție a fost depozitat grâul. Nici pe o factura de expediție nu a fost scris grâul pentru depozitare, păstrare. Grâul depozitat la Medeleni nu a fost în depozitele la SRL „Liversina” adus. În baza facturilor de expediție au fost primite 1019 tone de grâu. A mai declarat că nu recunoaște că au fost depozitate la SRL „Liversina” 1019 tone de grâu, 529 tone de grâu au fost depozitate și 488 tone au fost vândute direct de la Medeleni la diferiți agenți economici. SRL „Liversina” nu are nici o datorie față de CP „Izvorul Mariei”. Ea a prezentat facturile la ofițerul de urmărire penală și nu știe de ce nu erau la materialele cauzei, a mai menționat că nu a făcut cunoștință cu materialele cauzei, deoarece a avut încredere în apărător. A avut acordul lui Vorobiov Victor pentru a vinde grâul, acesta nu era pentru păstrare.

În baza celor expuse, instanța de apel a notat că prima instanță nu a clarificat obiectiv circumstanțele cauzei, nu a examinat probele în ansamblu, conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală și incorect a apreciat probele acuzării și neîntemeiat a condamnat-o pe Bortă Ecaterina.

Cercetând materialele dosarului, instanța de apel a constatat că între CP „Izvorul Mariei”, SRL „Liversina”, SRL „Cesamol Lux”, cât și SRL „Tîmplarul” al

căreia fondator și administrator a fost Vorobiov Victor, în perioada anilor 2007-2011 au avut loc relații economice. În confirmarea faptului că între agenții economici enumerați au existat relații economice, prin care au fost efectuate prestări de servicii agricole, vânzări-cumpărări de produse agricole, acordarea de împrumuturi comerciale, servesc actele de verificare dintre SRL „Tîmplarul” și SRL „Liversina” datat cu 31.01.2013, prin care SRL „Tîmplarul” a rămas dator către SRL „Liversina” cu 226146,83 lei și dintre SRL „Liversina” și CP „Izvorul Mariei” datat cu 31.01.2013, prin care SRL „Liversina” a rămas datoare către CP „Izvorul Mariei” cu 191848,18 lei.

Astfel, instanța de apel a conchis că martorul Oboroc Maria, contabilă concomitent la CP „Izvorul Mariei”, SRL „Liversina”, SRL „Tîmplarul”, SRL „Cesamol Lux” a confirmat existența datoriilor reciproce între agenții economici nominalizați, iar ceia ce ține de 988 tone de grâu eliberat de CP „Izvorul Mariei”, a comunicat că posibil grâul a fost eliberat la înțelegerea dintre conducătorii întreprinderilor, date ca credit comercial în marfă cu efectuarea achitării ulterioare. La fel, fiind audiată în instanța de apel, a declarat că de către ea, ca contabilă a SRL „Liversina”, SRL „Cesamol Lux” și a CP „Izvorul Mariei” nu a luat sau nu a eliberat la evidență contabilă careva cantități de grâu.

La fel, Oboroc Maria a declarat că conform extrasului din registrul de evidență a facturilor (f.d.195 vol. 1), CP „Izvorul Mariei” a eliberat pe facturile 854541, 854543, 854344, 854551 în perioada 20-24.10.2009 cantitatea de 500 t. de grâu către SRL „Cesamol Lux”, iar altă cantitate de grâu, tot în perioada 20.10.2009-24.10.2009 a fost adresată către SC „Agromacon Invest”. La fel, martorul dat, fiind contabilă a SRL „Liversina”, a declarat că impozitul funciar pe anii 2010-2011, pentru 337 ha de pământ arabil, dat în subarendă de SRL „Liversina” către CP „Izvorul Mariei” în mărime de 32857 lei, a fost achitat de SRL „Liversina”.

Martorul Țurcan Vladimir, fiind audiat a declarat instanței de apel că grâul din depozitul CP „Izvorul Mariei”, în anul 2009 nu a fost dat agentului economic SRL „Liversina” pentru depozitare, păstrare și redirecționare inversă ca bun material din Rezerva de Stat, dar a fost dat în calitate de împrumut comercial, care necesita de a fi restituit din roada anului următor- anilor 2010-2011.

Martorul Bortă Marian în instanța de apel a declarat, că în 2009 a activat în calitate de director la SRL „Cesamol Lux” și la înțelegerea verbală dintre acesta, Vorobiov Victor și Bortă Ecaterina, SRL „Cesamol Lux” a beneficiat pentru achitarea creditelor către BC „Banca Socială” de un împrumut de la CP „Izvorul Mariei” în marfă, în cantitate de 488 tone de grâu, care era în cantitate de 274850 kg, la 1 leu/kg., a fost comercializat la 31.10.2009 de la depozitul CP „Izvorul Mariei” situat în s. Medeleni către SC „Agromacon Invest” (factura SU 2688267) și grâu în cantitate de 100000 kg, la 1 leu/kg., care a fost comercializat la 23.10.2009 direct din depozitul CP „Izvorul Mariei” situat în s. Medeleni către SC „Vecra Impex” SRL

(factura SU 2688266). Tot martorul Bortă Marian a declarat că în perioada 20-24.10.2009 de la depozitul CP „Izvorul Mariei” situat în s. Medeleni către SC „Agromacon Invest” SRL, CP „Izvorul Mariei” a livrat careva cantități de grâu alimentar în mărime de 500 tone, fapt confirmat prin extrasul din registrul de evidență a facturilor CP „Izvorul Mariei” (f.d.195, vol. I), în care sînt indicate numărul facturilor și cantitatea livrată.

Instanța de apel, a reținut, despre faptul că grâul a fost dat în calitate de împrumut către SRL „Liversina”, afirmă și Vorobiov Victor, fiind audiat în instanța de fond (f.d.40 verso, vol. II): *“La moment am datorii față de rezerva de stat, CP „Izvorul Mariei” în urma grâului împrumutat lui SRL „Liversina”*.

Totodată instanța de apel a menționat că afirmația acestuia că la moment (26.11.2012) are datorii față de rezerva de stat, vine în contradicție cu datele din raportul controlului fiscal din 18.06.2012 (f.d. 125, vol.I), în care șeful direcției Pascaru V. comunică în adresa IP Ungheni: Careva pretenții ARMAPAU față de CP „Izvorul Mariei” privind insuficiența de bunuri materiale destinate rezervei de stat nu sînt.

Martorului Rotaru Petru (în 2009 șef de depozit la SRL „Liversina”), fiind audiat în instanța de fond (f.d.168-169, vol.II) a declarat, că grâul adus în vara anului la depozitul SRL „Liversina” a fost vîndut în urma înțelegerii dintre Bortă Ecaterina și Vorobiov Victor. *„... au fost vîndute 341 tone - după ce am strîns grâul în 2010 am restituit 341 tone”*. Aceste declarații coroborează cu declarațiile martorului Țurcan Vladimir, care la fel a declarat că grâul a fost dat SRL „Liversina” cu împrumut pentru a fi restituit din roada anului 2010.

În instanța de apel au fost prezentate facturile de expediție în original: Factura DL 854541 din 20.10.2009 prin care a fost transmisă cantitate de 100 t., Factura DL 854543 din 21.10.2009 prin care a fost transmisă cantitate de 170 t., Factura DL 854544 din 22.10.2009 prin care a fost transmisă cantitate de 150 t., Factura DL 854551 din 24.10.2009 prin care a fost transmisă cantitate de 80 t., prin care se determină cert că grâul într-adevăr a fost livrat, dar nu către SRL „Liversina”, dar la un alt agent economic și anume SRL „Cesamol Lux”. Acest fapt este confirmat și prin declarațiile lui Bortă Marian, care la acel moment era administratorul SRL „Cesamol Lux” și cantitatea dată de grâu a fost eliberată fără nici un contract între SRL „Cesamol Lux” și CP „Izvorul Mariei” din simplu motiv că a fost o înțelegere verbală între el, Vorobiov Victor și Bortă Ecaterina.

Instanța de apel a luat în considerație argumentele apărării inculpatei, că datorită activității economice între: SRL „Liversina”, SRL „Cesamol Lux” și CP „Izvorul Mariei” în perioada anilor 2010-2011, perioadă de după acordarea creditului în grâu, SRL „Liversina” datora CP „Izvorul Mariei” suma de 91571 lei, iar SRL „Cesamol Lux” datora CP „Izvorul Mariei” suma de 630000 lei. Prin tranzacția de împăcare, SRL „Liversina”, SRL „Cesamol Lux” au recunoscut

datoriile de 91571 lei și respectiv 630000 lei față de CP „Izvorul Mariei”, iar la 20.07.2011 prin actul de preluare a datoriei, SRL „Liversina” a primit și a luat la evidență datoriile SRL „Cesamol Lux” către CP „Izvorul Mariei” în sumă de 630000 lei, astfel SRL „Liversina” devenind datoare față de CP „Izvorul Mariei” cu 721571 lei. Până la finele anului 2011, între SRL „Liversina” și CP „Izvorul Mariei” prin prestări servicii, achitări reciproce, suma de 721571 lei s-a micșorat până la 191748,18 lei, fapt confirmat de ambele părți, inclusiv și de Vorobiov Victor prin actul de verificări reciproce încheiat la 31.12.2011. Acest fapt, confirmă încă o dată că la situația de la 31.12.2011 agenții economici: SRL „Liversina” datora CP „Izvorul Mariei” conform documentelor contabile-act de verificare (f.d.24, vol.I) suma de 191748,18 lei, iar SRL „Cesamol Lux” nu mai avea datorii.

Prin cercetarea facturii de expediție nr.EC 192540 din 07.07.2011, instanța de apel a constatat că la 07.07.2011, de către SRL „Liversina” din roada anului 2011, către CP „Izvorul Mariei” a fost restituită de la păstrare cantitatea de 121479 kg de grâu, la prețul de 2,40 lei pentru 1 kg de grâu, în valoare totală de 291550 lei. Pe factură este pusă ștampila CP „Izvorul Mariei” cât și e semnată de administratorul acesteia, Vorobiov Victor.

Instanța de apel a considerat că prima instanță incorect a dat aprecierea probei date, fiind pusă la baza condamnării și fiind interpretată în defavoarea inculpatei, însă proba dată coroborează cu declarațiile martorului Țurcan Vladimir, care a declarat că grâul a fost dat în calitate de împrumut, pentru a fi restituit din roada din an. 2010-2011, declarațiile martorului Bortă Marian cât și declarațiile inculpatei Bortă Ecaterina despre primirea unui împrumut în grâu de la CP „Izvorul Mariei”, care urma să fie restituit din roada an. 2010-2011.

Totodată instanța de apel a concluzionat că la faza de urmărire penală, a fost prezentat un certificat (f.d. 113 vol.I), în care de către Vorobiov Victor este confirmat faptul ca în 2011 de pe terenurile luate în subarendă de CP „Izvorul Mariei” de la SRL „Liversina” s-a recoltat: rapiță - 40650 kg., grâu de toamnă - 192069 kg., porumb – 140390 kg., sfeclă de zahăr - 91861 kg. Toată producția dată a fost vândută în scopul stingerii datoriei SRL „Liversina” față de CP „Izvorul Mariei”, însă nici la urmărirea penală, nici în instanța de fond nu a fost dată o apreciere clară acestui certificat și verificării în contrapunere contabilă a sumelor obținute de CP „Izvorul Mariei” în raport cu creanțele reale formate între doi agenți economici de pe urma activității economice.

În sentința de condamnare, prima instanță nu specifică că cantitatea de 988 tone de grâu a fost transmisă de CP „Izvorul Mariei” la doi agenți economici diferiți și anume: SRL „Liversina” și SRL „Cesamol Lux”, în perioade anterioare așa numitului contract de depozit. Prima instanță în constatările sale a făcut referință la facturile (f.d 78-166, vol.II) prin care în perioada 22.07.2009-05.09.2009, CP „Izvorul Mariei” adresează către SRL „Liversina” cantitatea 531,390 tone de grâu,

însă studiind facturile nominalizate și cantitatea totală de grâu, instanța de apel a atestat că nu este stabilit cu ce scop este transmisă cantitatea de grâu și mai mult ca atât, cantitatea de grâu transmisă de SRL „Liversina” de facto este de 529,520 tone și nu de 531,390 tone, cum este indicat în sentința primei instanțe.

Cercetînd contractul nr.12-p din 15.12.2009 de acordare a serviciilor de păstrare a grâului alimentar, contract care de fapt stă la baza condamnării lui Bortă Ecaterina, a fost constatat de instanța de apel că SRL „Liversina” ca „Arendator” are unica obligație expusă în p.1.4: Împrospătarea, prelucrarea și alte operațiuni cu bunurile materiale aflate la păstrare se efectuează de către „Arendator” cu acordul și în modul stabilit de „Arendaș”. Alte obligații SRL „Liversina” în persoana lui Bortă Ecaterina către CP „Izvorul Mariei ” nu are.

La fel, cercetînd contractul de fidejusiune, care este parte componentă a contractului nr.12-p din 15.12.2009, instanța de apel a statuat că este evident că acest contract nu stabilește careva obligații față de Bortă Ecaterina, decît cele prevăzute de contractul nr.12-p din 15.12.2009.

Fiind audiat în ședința instanței de apel, Vorobiov Victor a declarat că fără acordul Agenției de Stat, el nu avea dreptul de a elibera careva cantități de grâu din stocul pentru rezerva de stat, decît în scopul prelucrării grâului contra dăunătorilor. Reieșind din declarația acestuia, nu este clar cu ce scop a fost transportat la indicația lui Vorobiov Victor în perioada 22.08.2009-05.09.2009 cantitatea de 528 t/grâu către SRL „Liversina”, grâu alimentar de calitate superioară proaspăt recoltat de pe terenurile CP „Izvorul Mariei”.

Mai mult ca atât, la 29.12.2008 între Agenția Rezerve Materiale și CP „Izvorul Mariei” a fost încheiat contractul 03-03/09 de acordare a serviciilor de păstrare, în baza căruia CP „Izvorul Mariei” a primit la păstrare bunuri materiale de grupa 1, inclusiv grâu alimentar (f.d. 134-136, vol.I). Conform prevederilor contractului vizat, p.1.4., CP „Izvorul Mariei” ca „Depozitar” nu avea dreptul de a efectua nici un fel de operațiuni cu materialele aflate la păstrare fără acordul și în modul stabilit de „Agenție”, iar cercetînd materialele acumulate la dosarul penal, careva acord a „Agenției” sub forma stabilită, formular nr. -28a, nu a fost depistat de instanța de apel. Contractul încheiat între Agenția Rezerve Materiale și CP „Izvorul Mariei” 03/03/-09 din 29.12.2008 era valabil pînă la 31.12.2009.

Analizînd cele expuse în coraport cu declarațiile inculpatei Bortă Ecaterina, instanța de apel a concluzionat că: contractul nr.12-p din 15.12.2009 de acordare a serviciilor de păstrare a grâului alimentar, a fost încheiat între CP „Izvorul Mariei” și SRL „Liversina”, deoarece CP „Izvorul Mariei” în persoana administratorului Vorobiov Victor într-adevăr avea probleme, neavînd drept să elibereze și să vîndă grâul fără acordul Agenției de Stat pentru Rezerve și Ajutoare Umanitare și pentru a motiva lipsa cantității de grâu din depozitul său din Medeleni, totodată demonstrînd

că grâul care lipsește de la depozitul CP „Izvorul Mariei”, a fost transmis pentru păstrare la depozitul SRL „Liversina”.

La fel, instanța de apel a menționat și faptul că nu este clar de ce inițial, în cererea înaintată către procurorul raionului Ungheni (f.d.6 vol. 1), Vorobiov Victor indică o pagubă în mărime de 707,680 t/grâu în valoare de 2052272 lei. Aceste cifre cu titlu de prejudiciu material, au fost modificate de Vorobiov Victor în procesul verbal de audiere a reprezentantului (f.d.107, vol. 1 verso) și care la 09.04.2012 era deja diminuat pînă la 1555008,65 lei sau 671,71 t/grâu, la prețul de 2,315 lei /tonă. Această sumă este indicată și în ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă a CP „Izvorul Mariei”, reprezentată de Vorobiov Victor.

Instanța de apel a reținut că particularitățile circumstanțelor și împrejurărilor evidențiate denotă cu desăvîrșire că Bortă Ecaterina, învinuită de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, trebuie să fie achitată pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a considerat că învinuirea formulată inculpatei Bortă Ecaterina în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, este în lipsa laturii obiective, nefiind materializat prejudiciul în proporții deosebit de mari cauzat CP „Izvorul Mariei”, astfel constituie o învinuire abstractă, neconcretă, nefiind concretizată suma prejudiciului pe care partea acuzării îl consideră cauzat prin acțiunile inculpatei, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 6 alin. (3) lit. a) al CEDO.

La fel, instanța de apel a conchis că acuzatorul de stat nu a prezentat probe care are demonstra intenția inculpatei de a delapida averea străină.

Astfel, instanța de apel a constatat că în acțiunile lui Bortă Ecaterina, lipsesc elementele constitutive a componenței de infracțiune și anume latura obiectivă și latura subiectivă, iar pretinsul dosar penal constituie relații civile între doi agenți economici, ambii fiind în proces de insolabilitate.

9. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costaș Valentina și de către administratorul procesului de insolabilitate Odagiu Mariana, în numele părții vătămate CP „Izvorul Mariei”, care indicînd temeiul comun prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, deoarece apelul a fost greșit admis, invocînd motive comune, precum că:

- decizia atacată nu cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția;
- instanța de apel neîntemeiat a stabilit lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, în acțiunile lui Bortă Ecaterina;
- instanța de apel, considerînd lipsa vinovăției inculpatei Bortă Ecaterina, a evitat declarațiile ei date în instanța de fond (f.d. 14-15, vol. II), unde aceasta a declarat că *„la sfîrșitul lunii august, începutul lui septembrie de la CP „Izvorul Mariei”, a fost adus grâu în s. Chirileni la depozit cu facturi de expediție, unde era*

indicat că CP „ Izvorul Mariei ”, transmite la păstrare SRL „ Liversina ” grâu, care au fost transportate cu mijloace tehnice ce aparțin CP „Izvorul Mariei”, în cantitate de aproximativ 500 tone. Declară că la moment nu a clarificat pentru ce s-a adus grâul. Ulterior, în aproximativ 2-ă luni a clarificat pentru ce i s-a adus grâul cu d-ul Vorobiov, la ce ultimul i-a spus să lase grâul să stea în depozit. Deoarece SRL „Liversina” avea probleme financiare, în luna octombrie 2009, inculpata a început să realizeze grâul din depozit”;

- constatările instanței de apel cu privire la facturile de expediție, prezentate de apărare în instanța de apel, stabilind că grâul a fost într-adevăr livrat de către SRL „Cesamol Lux” și nu către SRL”Liversina” și că cantitatea de grâu indicată în facturile nominalizate nu a fost eliberată conform unui contract existent între SRL „Cesamol Lux” și CP „Izvorul Mariei”. De asemenea instanța de apel a făcut referire la declarațiile lui Bortă Ecaterina, precum că între SRL „Cesamol Lux” și CP „Izvorul Mariei” nu a existat nici un contract, dar a fost o înțelegere verbală între Vorobiov Victor și Bortă Ecaterina, sunt contrare contractului de depozit al grâului din 15.12.2009, încheiat între SRL „Liversina” și CP „Izvorul Mariei”, contract care este în vigoare și nu este afectat de nulitate;

- au fost ignorate declarațiile lui Vorobiov Victor, care a declarat că „la momentul adresării în judecată, obligațiunea CP „Izvorul Mariei” față de rezerva de stat a fost stinsă prin cumpărarea de către CP „Izvorul Mariei” a 1000 tone de grâu de la agentul economic SRL „ Cedonia”, prin luarea a 3 milioane credit, care pînă în prezent nu a fost achitat de CP „Izvorul Mariei”. A declarat că a achitat benevol datoria conform Hotărîrii Guvernului, în caz contrar era pedepsit conform legii”;

- concluzia instanței de apel precum că „contractul nr. 12-p din 15.12.2009 de acordare a serviciilor de păstrare a grâului alimentară, a fost încheiat între CP „Izvorul Mariei” și SRL „Liversina”, deoarece CP „ Izvorul Mariei” în persoana administratorului Vorobiov Victor, într-adevăr avea probleme, neavînd dreptul să elibereze și să vîndă grâul fără acordul Agenției de Stat pentru Rezerve și Ajutoare Umanitare și pentru a motiva lipsa cantității de grâu din depozitul său din Medeleni, totodată demonstrînd că grâul care lipsește de la depozitul CP „Izvorul Mariei”, a fost transmis pentru păstrare la depozitul SRL „Liversina”, este neîntemeiată și lipsită de suport, fiind ignorate declarațiile inculpatei Bortă Ecaterina, care a recunoscut că a avut datorii și a vîndut grâul dat la păstrare de Vorobiov Victor;

- argumentul instanței de apel precum că învinuirea formulată inculpatei Bortă Ecaterina în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, este în lipsa laturii obiective – materializarea prejudiciului în proporții deosebit de mari cauzat CP „Izvorul Mariei” și astfel constituie o învinuire abstractă, neconcretă, este neîntemeiat, deoarece în învinuirea adusă inculpatei este indicat că prin acțiunile lui Bortă Ecaterina a fost cauzat părții vătămate un prejudiciu în proporții deosebit de mari în valoare totală

de 2279171 lei, iar la înaintarea învinuirii lui Bortă Ecaterina, la prezentarea materialelor cauzei, cât și în cadrul examinării cauzei în prima instanță, aceasta nu a declarat că învinuirea nu îi este clară, însă nu a recunoscut vina în cele incriminate;

- instanța de fond în baza probelor acumulate la urmărirea penală și examinate în ședința de judecată a stabilit vinovăția inculpatei, pronunțând o sentință de condamnare. Aceleași probe au fost prezentate de acuzare în cadrul ședinței instanței de apel, iar partea apărării nu a făcut referire la probe în susținerea argumentelor din apel, astfel prima instanță corect a apreciat probele acuzării, constatând vinovăția inculpatei și numindu-i o pedeapsă echitabilă faptei sale.

10. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată, că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit textului recursurilor declarate de recurenți, aceștia invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *„hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”*

Astfel, Colegiul penal lărgit raportînd acest temei invocat de recurenți la textul deciziei contestate, relevă că acesta nu se confirmă și că instanța de apel la judecarea apelurilor declarate, a respectat prevederile art. 412, 413, 414 Cod de procedură penală și corect și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelurilor, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata Bortă Ecaterina a fost achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 414 și 436 Cod de procedură penală, instanța de apel, rejudecînd apelurile, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, celor cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, ținînd cont de indicațiile instanței de recurs ordinar din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 august 2014, ajungînd just la concluzia că sentința atacată urmează a fi casată.

Astfel, cu referire la motivele invocate de recurenți, precum că *„instanța de apel neîntemeiat a stabilit lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 191 alin.*

(5) *Cod penal, în acțiunile lui Bortă Ecaterina*”, Colegiul penal lărgit constată că acestea reprezintă opinia subiectivă a recurenților, or instanța de apel în decizia sa (f.d. 141-146, vol. III), corect și-a motivat soluția în acest aspect, luând în considerare faptul că din probele administrate la prezenta cauza penală, apreciate de către instanța de apel conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere a coroborării lor, nu a fost dovedită prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, fiind constatată corect lipsa laturii obiective – materializarea prejudiciului material și a laturii subiective – intenția directă și scopul de cupiditate, or în prezenta cauză penală s-a identificat persistența unor raporturi juridice civile-economice între doi agenți economici, argumente pe care instanța de recurs pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din Convenție, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, în privința motivelor indicate de recurenți, precum că „*instanța de apel, considerînd lipsa vinovăției inculpatei Bortă Ecaterina, a evitat declarațiile ei date în instanța de fond (f.d. 14-15, vol. II), unde aceasta a declarat că „la sfîrșitul lunii august, începutul lui septembrie de la CP „Izvorul Mariei”, a fost adus grîu în s. Chirileni la depozit cu facturi de expediție, unde era indicat că CP „Izvorul Mariei”, transmite la păstrare SRL „Liversina” grîu, care au fost transportate cu mijloace tehnice ce aparțin CP „Izvorul Mariei”, în cantitate de aproximativ 500 tone. Declară că la moment nu a clarificat pentru ce s-a adus grîul. Ulterior, în aproximativ 2-ă luni a clarificat pentru ce i s-a adus grîul cu d-ul Vorobiov, la ce ultimul i-a spus să lase grîul să stea în depozit. Deoarece SRL „Liversina” avea probleme financiare, în luna octombrie 2009, inculpata a început să realizeze grîul din depozit”; constatările instanței de apel cu privire la facturile de expediție, prezentate de apărare în instanța de apel, stabilind că grîul a fost într-adevăr livrat de către SRL „Cesamol Lux” și nu către SRL „Liversina” și că cantitatea de grîu indicată în facturile nominalizate nu a fost eliberată conform unui contract existent între SRL „Cesamol Lux” și CP „Izvorul Mariei”. De asemenea instanța de apel a făcut referire la declarațiile lui Bortă Ecaterina, precum că între SRL „Cesamol Lux” și CP „Izvorul Mariei” nu a existat nici un contract, dar a fost o înțelegere verbală între Vorobiov Victor și Bortă Ecaterina, sunt contrare contractului de depozit al grîului din 15.12.2009, încheiat între SRL „Liversina” și CP „Izvorul Mariei”, contract care este în vigoare și nu este afectat de nulitate; au fost ignorate*

declarațiile lui Vorobiov Victor, care a declarat că „la momentul adresării în judecată, obligațiunea CP „Izvorul Mariei” față de rezerva de stat a fost stinsă prin cumpărarea de către CP „Izvorul Mariei” a 1000 tone de grâu de la agentul economic SRL „Cedonia”, prin luarea a 3 milioane credit, care pînă în prezent nu a fost achitat de CP „Izvorul Mariei”. A declarat că a achitat benevol datoria conform Hotărîrii Guvernului, în caz contrar era pedepsit conform legii”, Colegiul penal lărgit atestă că nu pot fi acceptate, deoarece prin aceste motive recurenții critică aprecierea probelor de către instanța de apel, ceea ce nu constituie un temei de recurs, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, astfel, instanța de recurs nu poate da o nouă apreciere probelor administrate la cauza penală, ce este o prerogativă exclusivă a instanțelor de fond, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei.

La fel, cît privește motivul invocat de recurenți, precum că *„concluzia instanței de apel precum că „contractul nr. 12-p din 15.12.2009 de acordare a serviciilor de păstrare a grîului alimentar, a fost încheiat între CP „Izvorul Mariei” și SRL „Liversina”, deoarece CP „Izvorul Mariei” în persoana administratorului Vorobiov Victor, într-adevăr avea probleme, neavînd dreptul să elibereze și să vîndă grîul fără acordul Agenției de Stat pentru Rezerve și Ajutoare Umanitare și pentru a motiva lipsa cantității de grâu din depozitul său din Medeleni, totodată demonstrînd că grîul care lipsește de la depozitul CP „Izvorul Mariei”, a fost transmis pentru păstrare la depozitul SRL „Liversina”, este neîntemeiat și lipsită de suport, fiind ignorate declarațiile inculpatei Bortă Ecaterina, care a recunoscut că a avut datorii și a vîndut grîul dat la păstrare de Vorobiov Victor”*, Colegiul penal lărgit reține că este unul neîntemeiat, din moment ce din materialele cauzei și din conținutul deciziei instanței de apel (f.d.141-142, vol. III), rezultă că instanța de apel în urma analizei efectuate în pct. 15.7, 15.8, 15.9, 15.10 a facturilor de expediție DL 854541 din 20.10.2009, DL 854543 din 21.10.2009, DL 854544 din 22.10.2009, DL 854551 din 24.10.2009, a tranzacției de împăcare din 14 ianuarie 2011 (f.d. 25, vol. I) dintre CP „Izvorul Mariei”, SRL „Liversina” și SRL „Cesamol-Lux, facturii de expediție nr. EC 192540 din 07.07.2011, a certificatului (f.d. 113, vol. I) - prin care s-a confirmat roada recoltată de pe terenurile subarendate de CP „Izvorul Mariei” de către SRL „Liversina”, în scopul stingerii datorii ultimei și în pct. 15.2, 15.3, 15.4, 15.5, 15,6 a deciziei sale, a declarațiilor martorului Oboroc Maria din prima instanță (f.d.55-58, vol. II) și din instanța de apel (f.d. 255-257, vol. II), a martorilor Țurcan Vladimir (f.d.258-259, vol. II), Bortă Marian (f.d.34-36, vol. III), Rotaru Petru audiat în prima instanță (f.d. 168-169, vol. II), care fiind audiați au depus declarații sub jurămînt și au fost preîntîmpinați de răspunderea penală pentru declarații

mincinoase conform art. 312 Cod penal, fiind respectată procedura de audiere a martorilor, prevăzută de art. 370 Cod de procedură penală, au declarat unanim despre prezența relațiilor economice între SRL „Liversina” reprezentată de inculpata Bortă Ecaterina și CP „Izvorul Mariei”, reprezentant al căreia era Vorobiov Victor și anume că cantitatea de grâu la care se face referire în speța dată, a fost acordată sub formă de împrumut de către CP „Izvorul Mariei” lui SRL „Liversina”, ce urma a fi restituit din recolta din anii următori, or însuși Vorobiov Victor, care fiind audiat în prima instanță (f.d.40, verso, vol. II) fapt reținut just și de instanța de apel, a declarat că *„La moment am datorii față de rezerva de stat, CP „Izvorul Mariei” în urma grâului împrumutat SRL „Liversina”, ce confirmă declarațiile inculpatei Bortă Ecaterina, care fiind audiată în instanța de apel (f.d. 48-51, 60 -74, vol. III) a susținut declarațiile date în prima instanță și a declarat repetat despre prezența relațiilor economice dintre SRL „Liversina” a cărei reprezentant era și CP „Izvorul Mariei” reprezentată de Vorobiov Victor, menționînd despre existența datoriei față de CP „Izvorul Mariei” și condițiile de încheiere a contractului de depozit nr. 12-p din 15 decembrie 2009, care în circumstanțele speței poartă mai mult un caracter simulat, astfel aceasta declarînd că: „...În discuție a întrebat dacă Vorobiov Victor i-ar putea acorda un împrumut comercial de grâu, pe care ulterior ei îl vor putea achita din roada viitoare sau vor restitui prin achitare cu bani. În urma tratativelor avute cu Vorobiov Victor, a fost de acord să-i ajute și au convenit la următoarele prețuri pentru kilogramul de grâu - 2,40 lei. În vara anului 2009, Vorobiov Victor conform înțelegerii avute, a îndreptat direct din cîmpurile de la Petrești, unde erau pămînturile lui CP „Izvorul Mariei”, o cantitate de 500 și ceva tone recoltate la moment, care mai apoi erau vîndute la diferiți agenți economici și stinse careva datorii care le avea SRL „Liversina”, grâul care a fost primit în baza facturilor expuse în (f. d. 78-166, vol. II)...” și că: „...în luna decembrie 2009, Vorobiov Victor în discuția purtată cu ea, Bortă Ecaterina, i-a comunicat că grâul dat ca împrumut lui SRL „Cesamol Lux” și grâul în cantitate de 500 tone vîndut CP „Izvorul Mariei” pentru necesitățile sale, este grâu din rezerva de stat. Datorită acestui fapt CP „Izvorul Mariei”, fondator Vorobiov Victor, are probleme, deoarece el nu a fost în drept să elibereze și să vîndă grâu fără acordul Agenției de Stat, iar pentru a motiva lipsa cantității de grâu de la depozitul din Medeleni, este necesar de întocmit un contract, prin care CP „Izvorul Mariei” ar demonstra că grâul care lipsește, a fost transmis prin păstrare la depozitul Chirileni la SRL „Liversina...”, „...ea fără careva dubii la urmările care ar fi putut apărea ulterior, nu a specificat ce cantitate de grâu, din ce loc a fost primit și de care agenți economici și a semnat acest contract de depozit, cît și factura cu numărul 264129, în care era specificat că SRL „Liversina” a primit la păstrare cantitatea de grâu de 1019 tone 860 kg de grâu, din data de 15 decembrie 2009...”*, dar și despre acțiunile de restituire datoriei întreprinse de către Bortă Ecaterina ca reprezentant al SRL „Liversina” a cantității

de grâu datorate - „...Din roada anului 2010, SRL „Liversina” din datoria care era de 1019 tone, 860 kg de grâu, a întors către CP „Izvorul Mariei”, 348 tone 150 kg de grâu, efectuată prin factura de expediție. Datoria rămasă era de 617 tone 610 kg de grâu, în vara anului 2010, grâul a fost întors prin facturile de la fila dosarului (32-67 vol. I). În perioada anului 2010, alte achitări decât 348 tone, nici SRL „Liversina”, nici SRL „Cesamol Lux” cu CP „Izvorul Mariei” nu au fost efectuate. La finele anului 2010, în luna decembrie, Vorobiov Victor a solicitat de la ea întoarcerea datoriei rămase de 617 tone grâu. Nici SRL „Liversina”, nici SRL „Cesamol Lux” nu dispuneau de așa cantitate de grâu și nici de bani în sumă de 1482505 lei. I-a promis lui Vorobiov Victor că în anul 2011 se vor achita, însă Vorobiov Victor a invocat faptul că a trecut deja un an, dar datoria nu fost stinsă. În scopul restituirii grâului dat ca împrumut în garanția obligațiilor asumate la 27.12.2010, a transmis în subarendă, cu acordul lui Vorobiov Victor la CP „Izvorul Mariei” - 370 hectare de pământ prelucrat și însămânțat cu diferite culturi cerealiere. Toată roada recoltată de pe aceste pământuri era destinată pentru stingerea datoriei lui SRL „Liversina” și SRL „Cesamol Lux”, împrumutului din anul 2009... ”, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor declarații nu se identifică în instanța de recurs.

Totodată, Colegiul penal lărgit mai menționează că instanța de apel just în pct. 15.8. a deciziei sale a luat în considerare tranzacția de împăcare din 14 ianuarie 2011 (f.d. 25, vol. I) dintre CP „Izvorul Mariei”, SRL „Liversina” și SRL „Cesamol-Lux”, prin care SRL „Liversina” a recunoscut datoria de 702 tone de grâu alimentară, fapt prin care se constată lipsa intenției lui Bortă Ecaterina de a se eschiva de la restituirea datoriei, cantității de grâu anterior depozitată în depozitul lui SRL „Liversina”, nefiind demonstrată astfel nici existența scopului de cupiditate, care este o condiție obligatorie ce trebuie să o întrunească latura subiectivă a infracțiunii pentru calificarea acțiunilor inculpatei în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, or nu a fost demonstrată intenția inculpatei de a trece cantitatea de grâu în stăpînirea sa definitivă, ci doar temporară, întreprinzînd diferite măsuri în scopul restituirii a cantității respective de grâu, fapt ce nu a fost negat nici de reprezentantul părții vătămate CP „Izvorul Mariei”, Vorobiov Victor, care fiind audiat în instanța de apel (f.d. 29 - 29 verso, vol. III), a declarat „...din roada anilor 2010 am primit, nu am primit dar mi-a întors, nu îmi aduc aminte...”, „...Bortă Ecaterina mi-a restituit 380 tone...”, „...în tranzacția de împăcare am indicat 700 tone, dar nu 1000, deoarece 300 tone erau deja întoarse de la păstrare...”, (f.d. 30, vol. III), „...conform tranzacției de împăcare și a hotărîrilor economice mi-au fost transmise 374 hectare de pământ” (f.d. 31, vol. III) „...au mai fost făcute lucrări agricole, care au fost date pentru achitare...”, (f.d. 31, verso, vol. III), „...conform facturii de la f.d. 98, dacă este indicat înseamnă că a fost primit de la păstrare, dacă scrie grâu alimentară înseamnă că a fost primit grâu alimentară...”. Aceste declarații contradictorii a părții vătămate

Vorobiov Victor nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare, ele trezesc dubii mari în veridicitatea și credibilitatea părții vătămate Vorobiov Victor. Totodată declarațiile inculpatei Bortă Ecaterina din instanța de apel sunt expuse cronologic corect, cu indicarea facturilor, documentelor corect, în concluzie ele sunt credibile și nu provoacă dubii la instanța de recurs ordinar.

Un alt motiv care provoacă dubii la instanța de recurs ordinar în credibilitatea declarațiilor părții vătămate Vorobiov Victor, este faptul, că prin sentință (f.d. 193, vol. II), s-a constatat datoria de 520,231 tone de grâu, cu mult mai puțin decât cele indicate de partea vătămată Vorobiov Victor, de 707,680 tone, în cerere (f.d.6, vol. I), dar partea vătămată Vorobiov Victor nu a atacat sentința cu apel, astfel se prezumă că este de acord cu sentința.

În același sens, recurenții mai invocă că *„argumentul instanței de apel precum că învinuirea formulată inculpatei Bortă Ecaterina în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, este în lipsa laturii obiective – materializarea prejudiciului în proporții deosebit de mari cauzat CP „Izvorul Mariei” și astfel constituie o învinuire abstractă, neconcretă, este neîntemeiat, deoarece în învinuirea adusă inculpatei este indicat că prin acțiunile lui Bortă Ecaterina a fost cauzat părții vătămate un prejudiciu în proporții deosebit de mari în valoare totală de 2279171 lei, iar la înaintarea învinuirii lui Bortă Ecaterina, la prezentarea materialelor cauzei, cât și în cadrul examinării cauzei în prima instanță, aceasta nu a declarat că învinuirea nu îi este clară, însă nu a recunoscut vina în cele incriminate; instanța de fond în baza probelor acumulate la urmărirea penală și examinate în ședința de judecată a stabilit vinovăția inculpatei, pronunțând o sentință de condamnare. Aceleași probe au fost prezentate de acuzare în cadrul ședinței instanței de apel, iar partea apărării nu a făcut referire la probe în susținerea argumentelor din apel, astfel prima instanță corect a apreciat probele acuzării, constatând vinovăția inculpatei și numindu-i o pedeapsă echitabilă faptei sale”*, astfel ce ține de aceste motive, Colegiul penal lărgit constată că nu pot fi acceptate, deoarece acestea constituie o interpretare subiectivă a recurenților bazată pe concluzia greșită a primei instanțe, or instanța de apel corect și-a întemeiat soluția de achitare a inculpatei Bortă Ecaterina de sub învinuirea imputată, în baza cumulului de probe administrate la cauza penală, verificate prin prisma art. 100, 101 Cod de procedură penală și în ședința instanței de apel (f.d.104-106, vol. III), care nu au fost suficiente pentru a demonstra caracterul infracțional al acțiunilor inculpatei Bortă Ecaterina, fiind probată doar prezența raporturilor juridice civile – economice, între doi agenți economici, or conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, astfel instanța de apel a ținut cont corect și de prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, care stabilesc că *„concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot*

fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului”, la cauza penală nefiind administrate probe incontestabile, care ar fi confirmat vinovăția inculpatei și ar fi eliminat dubiile rezonabile în privința comiterii de către aceasta a infracțiunii imputate, or după cum a statuat CtEDO în hotărîrea sa în cauza Capean c. Belgiei din 13 ianuarie 2005, „în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punct de vedere al art. 6 § 2 și obligă, inter alia ca sarcina de a prezenta probe să revină acuzării...”.

11. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărîrea atacată sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmînd a fi menținută, iar recursurile declarate sunt inadmisibile fiind vădit neîntemeiate.

12. Conducîndu-se de art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costaș Valentina și de către administratorul procesului de insolabilitate, Odagiu Mariana în numele părții vătămate CP „Izvorul Mariei”, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2015, în cauza penală privind-o pe **Bortă Ecaterina Nicolae**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **07 iulie 2016.**

Președinte

Judecători

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Guzun Ion

Covalenco Elena

Diaconu Iurie